GENERALINIO ADVOKATO F. G. JACOBS IŠVADA,

pateikta 2005 m. kovo 17 d. [1]

1. Šiuose dviejuose prašymuose priimti prejudicinį sprendimą Nyderlandų prekybos ir pramonės administracinis teismas (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*) klausia Teisingumo Teismo, ar Pavojingų medžiagų direktyva [2] leidžia valstybei narei numatyti papildomas biocidinių produktų, kurių veiklioji medžiaga nurodyta šios direktyvos I priede, pateikimo į rinką ir naudojimo sąlygas.

Bendrijos teisės aktai

2. Su šia byla susijusi tiek Pavojingų medžiagų direktyva, tiek Biocidinių produktų direktyva [3]. Pirmąja suderinamos tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų, nurodytų kelis kartus iš dalies pakeistame priede, pardavimo ir naudojimo sąlygos. Antrosios tikslas – suderinti biocidinių produktų (anksčiau vadintų ne žemės ūkio paskirties pesticidais), kurių leistinos veikliosios medžiagos turi būti išsamiai išvardytos įvairiuose prieduose, autorizacijos ir pateikimo į rinką sąlygas. Tačiau medžiagų sąrašai dar nesudaryti, todėl direktyvos nuostatos nėra visapusiškai veikiančios.

3. Šios dvi direktyvos ir daliniai pirmosios pakeitimai buvo priimti remiantis EB 100 arba 100a straipsniu (dabar, po dalinio pakeitimo [4], EB 94 ir 95 straipsniai).

4. Pagal EB 94 straipsnį Taryba vieningai leidžia direktyvas dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, turinčių tiesioginį

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — 1976 m. liepos 27 d. Tarybos direktyva (76/769/EEB) dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų pardavimo ir naudojimo apribojimais, suderinimo (OL L 262, 1976, p. 201), iš dalies pakeista 1983 m. rugsėjo 19 d. Tarybos direktyva 83/478/EEB (OL L 263, 1983, p. 33), 1989 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 89/677/EEB (OL L 398, 1989, p. 19) ir 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/60/EB (OL L 365, 1994, p. 1).

3 — 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką (OL L 123, 1998, p. 1).

4 — 100a straipsnio atveju.

poveikį bendrosios rinkos kūrimui arba veikimui, derinimo.

5. Pagal EB 95 straipsnio 1 dalį, nukrypstant nuo 94 straipsnio ir išskyrus tam tikrus atvejus, Taryba kvalifikuotąja balsų dauguma imasi priemonių valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatoms, skirtoms vidaus rinkos kūrimui ir veikimui, suderinti.

6. 95 straipsniu toliau numatoma, kad jei nustačius derinimo priemonę valstybė narė mano, kad reikia išlaikyti [5] arba priimti naujas [6] nacionalines nuostatas, *inter alia*, reglamentuojančias aplinkos apsaugą, apie tas nuostatas ir jų išlaikymo arba priėmimo motyvus ji praneša Komisijai. Komisija patvirtina arba atmeta aptartas nacionalines nuostatas, patikrinusi, ar jos nėra savavališkos diskriminacijos priemonė arba paslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas ir ar jos netrukdo vidaus rinkai veikti [7].

5 — 95 straipsnio 4 dalis.

6 — 95 straipsnio 5 dalis; siūlomos nuostatos turi būti pagrįstos naujais mokslo įrodymais.

7 — 95 straipsnio 6 dalis.

Pavojingų medžiagų direktyva

7. Pavojingų medžiagų direktyva pagrįsta EB 100 straipsniu (dabar – EB 94 straipsnis). Jos preambulėje numatytos tokios konstatuojamosios dalys:

„kadangi visomis taisyklėmis, reglamentuojančiomis pavojingų medžiagų ir preparatų pateikimą į rinką, turi būti siekiama apsaugoti visuomenę, ypač asmenis, naudojančius tokias medžiagas ir preparatus;

kadangi jos turėtų padėti saugoti aplinką nuo visų medžiagų ir preparatų, kurie turi ekotoksiškų savybių arba galėtų teršti aplinką;

kadangi jos turėtų būti skirtos atkurti, išsaugoti ir pagerinti žmogaus gyvenimo kokybę;

kadangi valstybėse narėse pavojingos medžiagos ir preparatai yra reglamentuojami taisyklėmis; kadangi šios taisyklės skiriasi, priklausomai nuo jų pardavimo ir panaudojimo sąlygų; kadangi šie skirtumai sudaro kliūtis prekybai ir daro tiesioginę įtaką bendrosios rinkos kūrimui ir veikimui;

kadangi todėl šios kliūtys turėtų būti pašalintos; kadangi tai reikalauja suderinti šį klausimą reglamentuojančius valstybių narių įstatymus" [8].

10. Direktyva 89/677 [10] iš dalies pakeitė Pavojingų medžiagų direktyvos I priedą, įrašydama į jį arseno junginius. Direktyva 89/677 pagrįsta EB 100a straipsniu (dabar, po dalinio pakeitimo, EB 95 straipsnis). Jos pirmoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

8. 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Nepažeidžiant kitų atitinkamų Bendrijos nuostatų taikymo, ši direktyva apriboja pavojingų medžiagų ir preparatų, nurodytų (I priede), pardavimą ir naudojimą Bendrijos valstybėse narėse" [9].

„kadangi reikia patvirtinti priemones, skirtas laipsniškam vidaus rinkos sukūrimui per laikotarpį iki 1992 m. gruodžio 31 d.; kadangi vidaus rinką sudaro vidaus sienų neturinti erdvė, kurioje užtikrinamas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas."

11. Aštuntoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

9. 2 straipsnio pirmame sakinyje numatyta:

„Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, užtikrinančių, kad pavojingos medžiagos ir preparatai, nurodyti (I priede), būtų pateikiami į rinką arba būtų naudojami tik pagal priede išdėstytas sąlygas".

„kadangi tam tikri nuo užsiteršimo saugantys preparatai, kuriais, kaip apsaugine danga, dengiami laivų korpusai ir (arba) povandeninė įranga, turi žalingą poveikį gyviems vandens organizmams, nes tuose preparatuose naudojami tam tikri cheminiai junginiai, ypač arseno, gyvsidabrio ir alavo junginiai; kadangi, siekiant geriau apsaugoti aplinką, reikia reglamentuoti tokių junginių naudojimą šios rūšies preparatuose."

8 — Pirma, antra, trečia, ketvirta ir penkta konstatuojamosios dalys.

9 — Direktyva 83/478, nurodyta 2 išnašoje, iš dalies pakeitė Pavojingų medžiagų direktyvą taip, kad priedas tapo I priedu.

10 — Nurodyta 2 išnašoje.

12. Iš dalies pakeistos Pavojingų medžiagų direktyvos I priedo 20 punkte nurodyti „arseno junginiai", o 20.1 punktu numatytos tokių junginių pateikimo į rinką ir naudojimo sąlygos, konkrečiai nustatant, kad juos:

„1. Draudžiama naudoti kaip medžiagas ir preparatų sudėtines dalis, skirtas:

<...>

b) medienai konservuoti.

Tokiu atveju draudimas negalioja CCA (vario–chromo–arseno) neorganinių druskų tirpalams, naudojamiems pramoninėje įrangoje, kuria vakuumu arba slėgiu impregnuojama mediena.

<...>"

13. Direktyva 94/60 [11] iš dalies pakeitė Pavojingų medžiagų direktyvos I priedą, į jį įrašydama kreozotą. Direktyva 94/60 pagrįsta EB 100a straipsniu (dabar, po pakeitimų, EB 95 straipsnis). Jos preambulėje nurodyta:

„kadangi turėtų būti priimtos priemonės vidaus rinkos kūrimui užbaigti; kadangi vidaus rinką sudaro vidaus sienų neturinti erdvė, kurioje užtikrinamas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas;

kadangi veikianti vidaus rinka turėtų laipsniškai gerinti gyvenimo kokybę, sveikatos apsaugą ir vartotojo saugą;

<...>

kadangi kreozotas, apibrėžtas šios direktyvos priede, dėl jame esančių žinomų kancerogenų gali padaryti žalos sveikatai; kadangi dėl šių priežasčių turėtų būti apribotas kreozoto naudojimas medienai apdoroti ir kreozotu apdorotos medienos pardavimas bei naudojimas;

11 — Nurodyta 2 išnašoje.

kadangi kai kurie kreozoto komponentai yra sunkiai suardomi ir žalingi tam tikriems aplinkos organizmams; kadangi, naudojant apdorotą medieną, šie komponentai gali patekti į aplinką;

<...>

kadangi tam tikrų valstybių narių priimti (kreozoto) arba (jo) turinčių preparatų pardavimo arba naudojimo apribojimai turi tiesioginės įtakos vidaus rinkos kūrimui ir funkcionavimui; kadangi todėl būtina suderinti šios srities valstybių narių įstatymus ir atitinkamai iš dalies pakeisti (Medžiagų direktyvos) I priedą" [12].

14. Iš dalies pakeistos Pavojingų medžiagų direktyvos I priedo 32 punkte išvardijamos „veikliosios medžiagos ir preparatai, savo sudėtyje turintys vieną arba daugiau veikliųjų medžiagų", kaip antai kreozotas, kreozoto alyvos ir distiliatai (akmens anglių degutas). 32.1 punkte numatytos tokių medžiagų ir preparatų pateikimo į rinką arba naudojimo sąlygos, numatant, kad jos (jie):

„Negali būti naudojamos (-i) medienai apdoroti, jei jos turi:

a) benzapireno, ir jo koncentracija didesnė kaip 0,005 % masės;

arba

b) vandeniu ekstrahuojamų fenolių, kurių koncentracija didesnė kaip 3 %, arba abiejų a ir b punktuose nurodytų medžiagų.

Be to, taip apdorota mediena negali būti pateikiama į rinką.

12 — Pirma, antra, dešimta, vienuolikta ir keturiolikta konstatuojamosios dalys.

Tačiau nuo šių nuostatų nukrypstama:

i) dėl medžiagų ir preparatų: jie gali būti naudojami pramonės įrenginių medienai apdoroti, jei turi:

a) benzapireno, esant jo koncentracijai mažesnei kaip 0,05 % masės;

ir

b) vandeniu ekstrahuojamų fenolių, esant jų koncentracijai mažesnei kaip 3 % masės.

<...>"

Biocidinių produktų direktyva

15. Biocidinių produktų direktyva [13] pagrįsta EB 100a straipsniu (dabar, po pakeitimų, EB 95 straipsnis).

16. Jos dvyliktoje ir dvidešimt šeštoje konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„kadangi būtina sudaryti veikliųjų medžiagų, kurių leidžiama dėti į biocidinius produktus, Bendrijos sąrašą;

<...>

kadangi ši direktyva, ypač jos peržiūros programa, dar keletą metų nebus visapusiškai įgyvendinta, (Pavojingų medžiagų direktyvoje) numatoma papildyti pozityvų sąrašą, nustatant tam tikrų veikliųjų medžiagų ir produktų arba jų grupių pardavimo ir naudojimo apribojimus".

17. 1 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad šioje direktyvoje kalbama apie: a) biocidinių produktų autorizaciją ir pateikimą į rinką valstybėse narėse; b) abipusį autorizacijų pripažinimą valstybėse narėse; c) veikliųjų

13 — Direktyva 98/8/EB, nurodyta 3 išnašoje.

medžiagų, kurios gali būti naudojamos biocidiniuose produktuose, pozityvaus sąrašo sudarymą Bendrijos lygmeniu.

18. 1 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad „neatmetant atitinkamų Bendrijos nuostatų arba priemonių, kurių buvo imtasi pagal jas, ši direktyva visų pirma taikoma" įvairioms teisėkūros priemonėms, taip pat ir Pavojingų medžiagų direktyvai.

19. 2 straipsnio 1 dalies a punktu direktyvoje vartojama sąvoka „Biocidiniai produktai" apibrėžiama kaip veikliosios medžiagos ir preparatai, savo sudėtyje turintys „vieną arba daugiau veikliųjų medžiagų, tokio pavidalo, kokio jie tiekiami vartotojui, skirti sunaikinti, sulaikyti, padaryti nekenksmingą, išvengti poveikio arba kitokiu būdu kontroliuoti bet kurį kenksmingą organizmą cheminėmis arba biologinėmis priemonėmis", ir nurodoma, kad V priede pateikiamas išsamus 23 produktų tipų sąrašas ir kiekvieno tipo aprašas. Į šio priedo antraštinę dalį „8 produktų tipas: Medienos antiseptikai" įrašyti:

„Produktai, skirti apsaugoti medieną, nuo ir įskaitant lentpjūvės darbų pradžią, ar medienos gaminius nuo medieną ardančių ar išvaizdą keičiančių organizmų.

Šis produkto tipas apima ir prevencinius, ir gydomuosius produktus".

20. 3 straipsnio 1 dalimi iš valstybių narių reikalaujama nurodyti, „kad biocidinis produktas nebus pateiktas į rinką ir naudojamas jų teritorijoje, jei jis nebuvo autorizuotas pagal šios direktyvos nuostatas".

21. 5 straipsnio 1 dalies a punktu numatoma, kad valstybės narės autorizuoja biocidinį produktą, tik jei „jame esanti veiklioji medžiaga (-os) yra įrašyta (-os) į I arba IA priedus ir laikomasi visų šiuose prieduose nustatytų reikalavimų".

22. Kai buvo priimta Biocidinių produktų direktyva, šiuose prieduose nebuvo įrašyta jokių veikliųjų medžiagų. Direktyvoje numatyta įvertintų veikliųjų medžiagų įrašymo į priedus tvarka.

23. 16 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybė narė, nukrypdama nuo 3 straipsnio 1 dalies, 5 straipsnio 1 dalies <...> ir nepažeisdama šio straipsnio 2 ir 3 dalių, gali dar dešimt metų nuo (2000 m. gegužės 14 d.) taikyti jos dabartinę biocidinių produktų pateikimo į rinką sistemą arba praktiką. Visų pirma, laikydamasi nacionalinių taisyklių, ji gali leisti pateikti į jos teritorijos rinką biocidinį produktą, turintį veikliosios medžiagos, kuri neįrašyta į I arba IA priedą šiai produktų grupei. (2000 m. gegužės 14 d.) tokios veikliosios medžiagos turi būti rinkoje kaip biocidinio produkto veikliosios medžiagos".

24. 16 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad priėmus šią direktyvą Komisija pradeda vykdyti 10 metų darbų programą, skirtą sistemiškam visų tokių veikliųjų medžiagų tyrimui. Per tuos dešimt metų gali būti nuspręsta nustatyta tvarka įrašyti arba neįrašyti veikliąją medžiagą į I, IA arba IB priedus ir nustatyti įrašymo sąlygas. 16 straipsnio 3 dalyje nurodyta, jog priėmus tokį sprendimą valstybės narės užtikrina, kad veikliųjų medžiagų, kurių sudėtyje yra biocidinių produktų, autorizacijos liudijimai būtų atitinkamai suteikiami, keičiami arba panaikinami.

25. Toks sprendimas dar nepriimtas, todėl I, IA ir IB priedai vis dar neturi prasmės.

Nacionalinės teisės aktai

26. Įprasta, kad atitinkamais Nyderlandų teisės aktais [14] reikalaujama, kad autorizacijos liudijimą turėtų kiekvienas asmuo, tiekiantis, turintis, laikantis arba importuojantis pesticidus. Draudžiama sudaryti minėtus sandorius neturint autorizacijos liudijimo. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, Nyderlandų teisės aktuose numatytų autorizacijos liudijimų išdavimo sąlygų tikslas – sustiprinti aplinkos apsaugą.

Pagrindinė byla ir Teisingumo Teismui pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą

27. Ieškovės byloje C-281/03 yra buvusios tam tikrų ne žemės ūkio paskirties pesticidų (biocidų plačiąja prasme), naudojamų kaip

14 — 1962 m. Pesticidų įstatymas (*Bestrijdingsmiddelenwet*), *Staatsblad* 1962, 288; Nutarimas, nustatantis ne žemės ūkio paskirties pesticidų autorizacijos aplinkos apsaugos reikalavimus (*Regeling milieutoelatingseisen niet-landbouwbestrijdingsmiddelen*), *Staatscourant* 1998, 15; Potvarkis, nustatantis ne žemės ūkio paskirties pesticidų autorizacijos aplinkos apsaugos reikalavimus (*Besluit milieutoelatingseisen niet-landbouwbestrijdingsmiddelen*), *Staatsblad* 1998, 499; daliniai pakeitimai paskelbti *Staatsblad* 1999, 309.

medienos konservantų, kuriuose yra veikliosios medžiagos akmens anglies deguto distiliatų (karbolineumo ir kreozoto), autorizacijos liudijimų turėtojos ir (arba) jų siekiančios pareiškėjos. Ieškovės apskundė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui Pesticidų autorizacijos tarybos (*College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen*, toliau – CTB) 2000 m. liepos 6 d. ir 2002 m. birželio 28 d. Sprendimus pripažinti nepagrįstais jų prieštaravimus dėl ankstesnių sprendimų, kuriais iš esmės nebuvo besąlygiškai atnaujinta autorizacija arba neišduoti tokių pesticidų autorizacijos liudijimai.

28. Byloje C-282/03 nagrinėjamas skundas dėl 2002 m. rugpjūčio 2 d. Sprendimo, kuriuo CTB pripažino nepagrįstą ieškovės prieštaravimą dėl sprendimo panaikinti medienos impregnavimo medžiagos, kurioje yra vario, chromo ir arseno junginių, autorizacijos liudijimą ir atmetė jos prašymą atnaujinti šio produkto autorizaciją.

29. Paprastai šiems produktams taikomos Pavojingų medžiagų direktyvos I priedo 20 ir 32 punktuose numatytos išimtys. Taigi ši direktyva nereikalauja, kad valstybės narės apribotų jų prekybą arba naudojimą medienai konservuoti. Kita vertus, pagal atitinkamus Nyderlandų teisės aktus, priėmus ginčijamus sprendimus, ieškovams draudžiama tiekti, turėti, laikyti arba importuoti šiuos produktus.

30. CTB laikosi nuomonės, kad ji neprivalėjo išduoti šių produktų autorizacijos liudijimo tiesiog dėl to, kad Pavojingų medžiagų direktyvos draudimas naudoti tokias medžiagas netaikomas tam tikrų medienos impregnavimo produktų, kurių sudėtyje yra kreozoto arba vario, chromo ir arseno junginių, atžvilgiu. Pavojingų medžiagų direktyvos 2 straipsnyje numatyta, kad galima prekiauti ir naudoti nagrinėjamas medžiagas ir preparatus laikantis šioje direktyvoje nustatytų sąlygų, tačiau nėra o, kad privaloma išduoti jų autorizacijos liudijimą. Pavojingų medžiagų direktyva nedraudžia valstybėms narėms nustatyti griežtesnius reikalavimus.

31. Atsižvelgdamas į tai, kad iš Pavojingų medžiagų direktyvos teksto neaišku, ar joje pateikiamos medžiagų, kurioms ji taikoma, naudojimo ir prekybos taisyklės išsamios, ar ji leidžia valstybėms narėms numatyti papildomų sąlygų, *College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen* kreipėsi į Teisingumo Teismą, kiekvienoje byloje klausdamas, ar ši direktyva leidžia valstybei narei numatyti papildomų biocidinio produkto, kurio veiklioji medžiaga įrašyta į šios direktyvos I priedą, pateikimo į rinką ir naudojimo sąlygų.

32. Ieškovės abiejose bylose, CTB, Danijos ir Nyderlandų vyriausybės bei Komisija pateikė pastabas raštu. Ieškovės, Maas ir Waal gyvosios gamtos ir aplinkos apsaugos fondas (*Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal*, toliau – Fondas, pagrindinio proceso šalis byloje C-282/03), Nyderlandų vyriausybė ir Komisija dalyvavo posėdyje.

33. CTB, Fondas ir Danijos bei Nyderlandų vyriausybės tvirtina, kad į pateiktą klausimą reikia atsakyti teigiamai, iš esmės remiantis šiomis aplinkybėmis: Pavojingų medžiagų direktyvoje numatyti minimalūs standartai, atitinkamos nacionalinės priemonės nepatenka į jos taikymo sritį ir (arba) nagrinėjamųjų produktų naudojimą reglamentuoja Biocidinių produktų direktyva, kuri turi pirmenybę Pavojingų medžiagų direktyvos atžvilgiu. Ieškovės ir Komisija laikosi priešingos nuomonės, iš esmės pagrįstos tuo, kad Pavojingų medžiagų direktyva įgyvendinamas visiškas jos reglamentuojamų klausimų suderinimas.

Įvertinimas

34. Aišku, kad Pavojingų medžiagų direktyva yra teisės suderinimo priemonė, iš esmės priimta siekiant panaikinti prekybos kliūtis, susidarančias dėl valstybių narių taisyklių, reglamentuojančių pavojingų medžiagų ir preparatų prekybą ir naudojimą, skirtumų – tai išplaukia iš jos teisinio pagrindo (EB 100 straipsnis, dabar – EB 94 straipsnis) ir ketvirtos bei penktos konstatuojamųjų dalių [15].

35. Tą patį galima pasakyti apie Direktyvas 89/677 ir 94/60, atitinkamai 20 ir 32 punktais papildžiusias Pavojingų medžiagų direktyvos I priedą, kuriose numatytos šiose bylose nagrinėjamos išimtys: jos abi buvo priimtos EB 100a straipsnio pagrindu (dabar, po pakeitimų, EB 95 straipsnis), o jų abiejų pirmose konstatuojamosiose dalyse [16] pabrėžiama, kad teisės akto tikslas – vidaus rinka.

36. Taip pat aišku, kad nagrinėjamos nuostatos dėl arseno Direktyva 89/677 įtrauktos į Pavojingų medžiagų direktyvos priedą, siekiant „geresnės aplinkos apsaugos“ [17], ir kad nagrinėjamos nuostatos dėl kreozoto taip pat

15 — Pateiktos šios išvados 7 punkte.

16 — Pateiktos šios išvados 10 ir 13 punktuose.

17 — Žr. aštuntą konstatuojamąją dalį, pateiktą šios išvados 11 punkte.

įtrauktos į priedą Direktyva 94/60, siekiant sumažinti žalą aplinkai [18].

37. Šios direktyvos taisyklės yra išsamios, o ne nustatančios minimalią apsaugą ir paliekančios valstybėms narėms teisę išplėsti joje numatytus įsipareigojimus [19], nes vienas iš pavojingas medžiagas reglamentuojančios direktyvos tikslų yra panaikinti kliūtis nagrinėjamų medžiagų prekybai Bendrijoje. Toks teiginys atitinka platesnį Teisingumo Teismo nustatytą principą, kad jei Bendrijos teisės aktų leidėjas priėmė teisės derinimo direktyvą tam tikroje srityje, valstybės narės negali toje pačioje srityje toliau taikyti arba priimti tai direktyvai prieštaraujančių priemonių [20].

38. Todėl, mano nuomone, Pavojingų medžiagų direktyva *prima facie* draudžia valstybėms narėms savo teisės aktais nustatyti griežtesnes nei šioje direktyvoje numatytas į jos taikymo sritį patenkančių medžiagų bei preparatų prekybos ir naudojimo sąlygas. Į šios direktyvos taikymo sritį patenka preparatai, kurių sudėtyje yra arseno junginių ir kreozoto bei akmens anglies deguto distiliatų. Taigi nagrinėjamieji produktai aiškiai patenka į direktyvos taikymo sritį. Šios aplinkybės pakanka atskirti nagrinėjamas bylas nuo *Burstein* [21] ir *Toolex* [22], kuriomis remiasi Danijos ir Nyderlandų vyriausybės, susijusias su produktais, kuriems ši direktyva netaikoma. Be to, nagrinėjamose bylose nacionalinėmis priemonėmis uždraudžiama naudoti medienos konservantus, kurių naudojimą ši direktyva aiškiai reglamentuoja, ir tokiomis aplinkybėmis, kuriomis pagal šią direktyvą aiškiai leidžiama juos naudoti.

39. Pateikta įvairių šiam aiškinimui prieštaraujančių argumentų.

40. Pirma, Fondas ir Danijos bei Nyderlandų vyriausybės tvirtina, kad Pavojingų medžiagų direktyva įgyvendinamas tik minimalus teisės derinimas.

18 — Žr. 11 konstatuojamąją dalį, pateiktą šios išvados 13 punkte.

19 — Žr., pavyzdžiui, 1979 m. balandžio 5 d. Sprendimą *Ratti* (148/78, Rink. p. 1629, 24 ir 26 punktai); 1987 m. spalio 14 d. Sprendimą *Komisija prieš Daniją* (278/85, Rink. p. 4069, 22 punktas); taip pat generalinio advokato A. Saggio pastabas dėl Pavojingų medžiagų direktyvos jo išvados byloje *Burstein* (1998 m. spalio 1 d. Sprendimas, C-127/97, Rink. p. I-6005) 22 ir 23 punktuose bei 31 punkto priešpaskutinėje pastraipoje.

20 — Žr. neseną šio principo taikymą — 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimą *Komisija prieš Graikiją* (C-154/00, Rink. p. I-3879).

21 — Nurodyta 19 išnašoje.

22 — 2000 m. liepos 11 d. Sprendimas (C-473/98, Rink. p. I-5681).

41. Danijos vyriausybė pirmiausia remiasi tuo, kad šioje direktyvoje nėra laisvo judėjimo išlygos (draudžiančios valstybėms narėms neleisti parduoti, naudoti arba turėti direktyva reglamentuojamą produktą) arba apsauginės išlygos (leidžiančios valstybėms narėms tam tikromis sąlygomis uždrausti šios direktyvos reglamentuojamų produktų prekybą).

42. Nemanau, kad galima daryti kokią nors išvadą dėl pirmosios išlygos nebuvimo. Kaip Teisingumo Teismas išaiškino sprendime *Ratti*[23], laisvo judėjimo išlyga direktyvoje, kuria siekiama pašalinti vidaus rinkai trukdančius valstybių narių taisyklių skirtumus, gali neturėti savarankiškos reikšmės, o tik papildyti nagrinėjamos direktyvos esmines nuostatas, skirtas užtikrinti laisvą nagrinėjamų produktų judėjimą.

43. Dėl antros išlygos nebuvimo būtų paradoksalu tvirtinti, jog direktyva, kurioje nenumatyta išlyga, leidžianti valstybėms narėms imtis jai prieštaraujančių nacionalinių priemonių, mažiau derina teisę negu direktyva, draudžianti nukrypti nuo jos nuostatų. Pažymėtina, kad ieškovės byloje C-281/03 dėl apsauginės išlygos nebuvimo daro priešingą ir, mano nuomone, nuoseklesnę išvadą.

44. Nyderlandų vyriausybė nurodo Teisingumo Teismo argumentą byloje *Toolex*[24], kad Pavojingų medžiagų direktyva „nustato tik minimalius reikalavimus".

45. Mano nuomone, vis dėlto klaidinga atskirti šią citatą nuo konteksto. Visas punktas suformuluotas taip:

„Pagal (Pavojingų medžiagų direktyvos) 2 straipsnį akivaizdu, kad ja nustatomi tik tam tikri minimalūs reikalavimai <...>, ji aiškiai nekliudo valstybėms narėms reglamentuoti į direktyvos taikymo sritį nepatenkančių medžiagų prekybos <...>"

46. Taigi atrodo, kad Teisingumo Teismas tiesiog konstatavo, jog Pavojingų medžiagų direktyva buvo taikoma tik tam tikrų nuro-

23 — Nurodytas 19 išnašoje, 13 punktas. Taip pat žr. generalinio advokato G. Reischl išvados 1 punkto priešpaskutinę pastraipą.

24 — Nurodyta 22 išnašoje, 30 punktas.

dytų medžiagų prekybai ir naudojimui. Beje, tokį išaiškinimą patvirtina generalinio advokato J. Mischo komentarai [25].

47. Posėdyje Nyderlandų vyriausybė taip pat nurodė sprendimą *Van den Burg* [26] tvirtindama, kad Teisingumo Teismas šioje byloje nusprendė, jog Laukinių paukščių direktyva [27] įtvirtintas ir išsamus reglamentavimas, ir minimalus teisės derinimas.

48. Šis sprendimas buvo kritikuojamas ir dėl terminijos, ir dėl motyvų nagrinėjamu klausimu [28]. Bet kuriuo atveju vis dėlto nemanau, kad juo būtų galima naudingai vadovautis šiose bylose. Teisingumo Teismas būtent nagrinėjo Laukinių paukščių direktyvos 14 straipsnio, leidžiančio valstybėms narėms nustatyti griežtesnes apsaugos priemones negu numatytos direktyvoje, taikymo sritį. Pavojingų medžiagų direktyvoje nėra jo atitikmens.

49. Antra, CTB ir Danijos vyriausybė tvirtina, kad nagrinėjamos nacionalinės priemonės nepatenka į Pavojingų medžiagų direktyvos taikymo sritį.

50. CTB tvirtina, kad šios direktyvos, ypač apribojimų prekiauti ir naudoti produktus, kurių sudėtyje yra kreozoto ir arseno, tikslas iš esmės yra naudotojų ir vartotojų sveikatos apsauga ir sauga, o aplinkos apsauga yra antrinis. Nacionalinės teisės aktų ir jais pagrįstų ginčijamų sprendimų tikslas yra specifinis, t. y. aplinkos apsauga, atsižvelgiant į medienos apdorojimo konservantais, kurių sudėtyje yra kreozoto ir arseno, keliamus pavojus. Kita vertus, Pavojingų medžiagų direktyva reglamentuojamas faktinis apdorojimas, t. y. šių konservantų naudojimas sveikatos apsaugos ir saugos požiūriu.

51. Danijos vyriausybė pateikia analogišką argumentą tvirtindama, kad kreozoto reglamentavimas Pavojingų medžiagų direktyva pagrįstas tik visuomenės sveikata, ypač vėžio rizika; jeigu biocidiniams produktams, kuriuose yra kreozoto, nebūtų galima taikyti autorizacijos reikalavimo, nebūtų galima įvertinti jų keliamo pavojaus jokiu kitu aspektu.

25 — 2000 m. kovo 21 d. Išvados šioje byloje 45 ir 46 punktai.

26 — 1990 m. gegužės 23 d. Sprendimas (C-169/89, Rink. p. I-2143, būtent 9 punktas).

27 — 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyva 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 103, 1979, p. 1).

28 — Žr., pavyzdžiui, P. J. Slot „Harmonisation", *European Law Review*, 1996, p. 378, 389 ir J. H. Jans „European Environmental Law" 2000, p. 266, 267.

52. Vis dėlto, mano nuomone, šie argumentai prieštarauja Pavojingų medžiagų direktyvos tikslams: iš šios direktyvos ir ją šiose bylose nagrinėjamosiomis išimtimis papildžiusių direktyvų [29] preambulių aišku, kad aplinkos apsauga buvo pagrindinis šių teisės aktų tikslas.

53. Taigi Pavojingų medžiagų direktyvos antroje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „jos turėtų padėti saugoti aplinką nuo visų medžiagų ir preparatų, kurie turi ekotoksiškų savybių arba galėtų teršti aplinką". Ši konstatuojamoji dalis yra tarp konstatuojamųjų dalių, kuriose numatyta, kad tokiomis taisyklėmis „turi būti siekiama apsaugoti visuomenę, ypač asmenis, naudojančius tokias medžiagas ir preparatus", ir kad „jos turėtų būti skirtos atstatyti, išsaugoti ir pagerinti žmogaus gyvenimo kokybę".

54. Direktyvos 89/677, kuri papildė Pavojingų medžiagų direktyvos I priedą sąlyga dėl arseno ir jos išimtimi, antroje–septintoje konstatuojamosiose dalyse, susijusiose su produktais, kurių pateikimo į rinką arba naudojimo sąlygos išdėstytos I priedo 1, 3, 5 ir 13–18 punktuose, pirmiausia nurodomas vidaus rinkos (pirma konstatuojamoji dalis), tada sveikatos apsaugos ir saugos faktoriai, ypač atsižvelgiant į tam tikrų medžiagų kancerogeninį pobūdį. Gyvsidabrio, arseno ir alavo junginiai, įrašyti į I priedo atitinkamai 19, 20 ir 21 punktus, nurodomi aštuntoje konstatuojamoje dalyje, kurioje minimas tik aplinkos apsaugos faktorius.

55. Direktyvos 94/60, kuri papildė Pavojingų medžiagų direktyvos I priedą sąlyga dėl kreozoto ir jos išimtimi, pirmomis konstatuojamosiomis dalimis taip pat pabrėžiama vidaus rinka (pirma ir antra konstatuojamosios dalys) ir poreikis reglamentuoti kancerogenines, mutagenines arba toksiškas reprodukcijai medžiagas (nuo trečios iki devintos konstatuojamosios dalies). Direktyva 94/60 papildė Pavojingų medžiagų direktyvos I priedą 29 punktu dėl kancerogenų, minimų ketvirtoje konstatuojamoje dalyje (ir 30 bei 31 punktuose atitinkamai dėl mutagenų ir toksiškų reprodukcijai medžiagų). Dešimta ir vienuolikta konstatuojamosios dalys [30] atskirai ir konkrečiai skirtos kreozotui, kuriam taikomas nagrinėjamas I priedo 32 punktas. Nors dešimtoje konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad kreozotas „dėl

29 — Direktyvos 89/677 ir 94/60, abi nurodytos 2 išnašoje.

30 — Pateiktos šios išvados 13 punkte.

jame esančių žinomų kancerogenų gali padaryti žalos sveikatai", kitose konstatuojamosiose dalyse pabrėžiamas jo poveikis aplinkai.

56. Todėl argumentas, kad valstybės narės priemonės, nagrinėjamos pagrindinėse bylose, nepatenka į Pavojingų medžiagų direktyvos taikymo sritį, nes aplinkos apsauga nėra pagrindinis šios direktyvos tikslas, manęs neįtikina.

57. Trečia, PAT, Fondas ir Danijos bei Nyderlandų vyriausybės tvirtina, kad nagrinėjamų produktų naudojimą reglamentuoja Biocidinių produktų direktyva, kuri, jų nuomone, turi pirmenybę Pavojingų medžiagų direktyvos atžvilgiu ir pagal kurią valstybių narių teisės aktais gali būti numatytos griežtesnės joje nurodytų produktų prekybos ir naudojimo sąlygos.

58. Pavojingų medžiagų direktyva, žinoma, taikoma „nepažeidžiant kitų atitinkamų Bendrijos nuostatų taikymo" [31], o Biocidinių produktų direktyva – „neatmetant atitinkamų Bendrijos nuostatų arba priemonių, kurių buvo imtasi pagal jas", visų pirma taikoma, *inter alia*, Pavojingų medžiagų direktyvai [32]. CTB ir Danijos bei Nyderlandų vyriausybės iš esmės tvirtina, kad iš šios formuluotės, abiejų direktyvų taikymo srities ir Teisingumo Teismo praktikos [33] aišku, kad abi direktyvos veikia lygiagrečiai, kiekviena savo išskirtinėje taikymo srityje. Pavojingų medžiagų direktyva siekiama būtent apsaugoti sveikatą ir užtikrinti naudotojų bei vartotojų saugą, o Biocidinių produktų direktyva pabrėžiama aplinkos apsauga. Ta dalimi, kuria direktyvų taikymo sritis sutampa, Biocidinių produktų direktyva yra *lex specialis*, todėl turi pirmenybę. Kadangi ginčijami sprendimai susiję su biocidinių produktų naudojimu, šių sprendimų suderinamumas su Bendrijų teise turi būti nagrinėjamas vadovaujantis Biocidinių produktų direktyva, o ne Pavojingų medžiagų direktyva. Todėl pastarosios direktyvos pasiektas teisės suderinimo lygis neturi reikšmės.

59. Šie argumentai manęs neįtikina.

31 — 1 straipsnio 1 dalis, pateikta šios išvados 8 punkte.

32 — 1 straipsnio 3 dalis, pateikta šios išvados 18 punkte.

33 — 1996 m. birželio 27 d. Sprendimas *Braathens* (C-293/94, Rink. p. I-3159); 1998 m. rugsėjo 17 d. Sprendimas *Harpegnies* (C-400/96, Rink. p. I-5121) ir 1999 m. rugsėjo 29 d. Sprendimas *Nederhoff* (C-232/97, Rink. p. I-6385).

60. Pirmiausia akivaizdu, kad padaryta klaida Biocidinių produktų direktyvos 1 straipsnio 3 dalies tekste kai kuriomis kalbomis, įskaitant versijas anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis. Šiose versijose nurodoma, kad direktyva „taikoma" daugeliui kitų teisės aktų įvairiose srityse. Akivaizdu, kad vis dėlto, tai negalėjo būti teisės aktų leidėjo tikslas: aiškiai nėra prasmės vieną sritį reglamentuojančią direktyvą taikyti kitai direktyvai arba reglamentui, kuriais reglamentuojama kita sritis.

61. Biocidinių produktų direktyvos sistema leidžia suprasti, kad 1 straipsnio 3 dalis veikiau reiškia, jog ši direktyva taikytina „neatmetant atitinkamų Bendrijos nuostatų arba priemonių, kurių buvo imtasi pagal jas", pirmiausia (nepažeidžiant) kitų išvardytų teisės aktų arba juos taikant priimtų priemonių. Šis aiškinimas, vienintelis galimas, pavyzdžiui, pagal olandišką, portugališką, ispaniška ir švedišką versiją, taip pat yra pranašesnis, nes suteikia nuostatai prasmę.

62. Mano nuomone, bet kuriuo atveju, nepaisant 1 straipsnio 3 dalies, Biocidinių produktų direktyva vis tiek negali reglamentuoti valstybės narės teisės autorizuoti biocidinius produktus, nes jos priedai dar nepriimti. Tai lemia faktas, kad visa autorizacijos sistema, kuri turi būti nustatyta įgyvendinant šią direktyvą, priklauso nuo to, ar atitinkamo biocidinio produkto veiklioji (-sios) medžiaga (-os) yra įrašyta (-os) į vieną iš tų priedų.

63. Teisingumo Teismas ir Bendrijos teisės aktų leidėjas pripažino neišsamų teisės derinimo pobūdį, numatytą Biocidinių produktų direktyva.

64. Teisingumo Teismas sprendime *Schreiber*[34] konstatavo, kad pagrindinėje byloje nustatytų aplinkybių atsiradimo metu (2001 m. kovo mėn.) „(Biocidinių produktų direktyva) nebuvo baigtas teisės derinimas, nes šios direktyvos I, IA ir IB priedai, kuriuose surašytos veikliosios medžiagos, kurių naudojimas biocidiniuose produktuose, mažos rizikos biocidiniuose produktuose ir produktuose, turinčiuose tik pagrindinių medžiagų, autorizuotas, dar buvo sudarinėjami Bendrijos mastu". Situacija vis dar tokia pati.

34 — 2004 m. liepos 15 d. Sprendimas (C-443/02, Rink. p. I-7275, 20 punktas).

65. Direktyvos 2001/90/EB [35], iš dalies pakeitusios Pavojingų medžiagų direktyvos I priedo 32 punktą, susijusį su kreozotu, preambulėje nurodyta, kad Biocidinių produktų direktyva „suderins leidimą naudoti biocidus Europos lygmeniu <...> Kol nesuderintos pagal (Biocidinių produktų direktyvą) priimtos taisyklės, kreozotui taikomus apribojimus būtina derinti su technikos pažanga" [36]. Direktyva 2001/90 iš dalies pakeitė 32 punktą, visiškai uždrausdama naudoti kreozotą medienai apdoroti ir pateikti į rinką taip apdorotą medieną bei sugriežtindama šio draudimo išimties taikymo sąlygas.

66. Taip pat Direktyvos 2003/2/EB [37], iš dalies pakeitusios Pavojingų medžiagų direktyvos I priedo 20 punktą, susijusį su arsenu, preambulėje nurodyta, kad „laukiant, kol bus suderintos taisyklės pagal (Biocidinių produktų direktyvą), būtina suderinti (Pavojingų medžiagų direktyva) arsenui taikomus apribojimus su technine pažanga" [38]. Direktyva 2003/2 iš dalies pakeitė 20 punktą, visiškai uždrausdama pateikti į rinką arseno junginių turinčiais preparatais apdorotą medieną ir sugriežtindama sąlygas, kuriomis taikoma šio draudimo išimtis.

67. Todėl Biocidinių produktų direktyva pagrindinės bylos aplinkybių atsiradimo metu nebuvo (ir dabar nėra) visapusiškai taikoma. Tačiau CTB ir Danijos vyriausybė tvirtina, kad valstybės narės gali išsaugoti savo nacionalines biocidinių produktų reglamentavimo sistemas šios direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje numatytu pereinamuoju laikotarpiu, nes šis punktas leidžia valstybei narei pereinamuoju 10 metų laikotarpiu „taikyti savo dabartinę biocidinių produktų pateikimo į rinką sistemą arba praktiką".

68. Nesutinku, kad kol Biocidinių produktų direktyva nėra visapusiškai taikoma, 16 straipsnio 1 dalis suteikia teisę valstybėms narėms savo nuožiūra autorizuoti produktus, kurie patenka į šios direktyvos ir Pavojingų medžiagų direktyvos taikymo sritį. Biocidinių produktų direktyvos preambulėje aiškiai nurodyta, kad ji „nebus visapusiškai įgyvendinta" kelerius metus, per kuriuos Pavojingų medžiagų direktyva nustatys papildomas sąlygas, apribojančias tam tikrų veikliųjų medžiagų ir produktų prekybą ir naudojimą.

35 — 2001 m. spalio 26 d. Komisijos direktyva, septintą kartą derinanti su technikos pažanga Tarybos direktyvos 76/769/EEC1 priedą (OL L 283, 2001, p. 41). Direktyva reikalaujama, kad valstybės narės priimtų įgyvendinančias priemones iki 2002 m. gruodžio 31 d. ir taikytų jas iki 2003 m. birželio 30 dienos.

36 — Žr. penktą konstatuojamąją dalį.

37 — 2003 m. sausio 6 d. Komisijos direktyva dėl arseno pardavimo ir naudojimo apribojimų (dešimtą kartą derinanti su technikos pažanga Tarybos direktyvą 76/769/EEC) (OL L 4, 2003, p. 9). Direktyva reikalaujama, kad valstybės narės priimtų įgyvendinančias priemones iki 2003 m. birželio 30 d. ir taikytų jas iki 2004 m. birželio 30 d.

38 — Žr. aštuntą konstatuojamąją dalį.

69. Taigi, nors 16 straipsnio 1 dalis nurodo, kad pereinamuoju laikotarpiu valstybė narė gali toliau taikyti savo dabartinę biocidinių produktų pateikimo į rinką sistemą arba praktiką, aišku, kad ši sistema turi derėti su kitomis Bendrijos teisės nuostatomis. Jei valstybė narė siekia reglamentuoti į Pavojingų medžiagų direktyvos taikymo sritį patenkančių produktų prekybą ir (arba) naudojimą, valstybės narės taisyklės turi atitikti šią direktyvą.

70. Nemanau, kad Nyderlandų vyriausybės nurodyta Teisingumo Teismo praktika [39] patvirtina jos teiginį, kad Pavojingų medžiagų direktyva ir Biocidinių produktų direktyva veikia lygiagrečiai, kiekviena turėdama savo atskirą taikymo sritį. *Brandsma* sprendime, kuris bet kuriuo atveju yra gerokai ankstesnis už Biocidinių produktų direktyvą, nagrinėjamo produkto veiklioji medžiaga nepatenka į Pavojingų medžiagų direktyvos taikymo sritį [40]. *Harpegnies* sprendime, įvertinęs aplinkybes, atsiradusias prieš priimant Biocidinių produktų direktyvą, Teisingumo Teismas nagrinėjo bylą remdamasis tuo, kad nebuvo nei nagrinėjamų produktų gamybos, nei prekybos taisyklių, suderintų Bendrijos mastu [41], tačiau taip nėra dabar nagrinėjamose bylose. *Nederhoff* sprendime, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nagrinėjamais valstybės narės teisės aktais nenustatytos į Pavojingų medžiagų direktyvos taikymo sritį patenkančios medžiagos prekybos arba naudojimo sąlygos; jie veikiau susiję su paviršinių vandenų tarša šia medžiaga apdorotais produktais. Teisingumo Teismas pirmiausia nusprendė, kad Direktyva 76/464 [42] buvo taikoma tomis aplinkybėmis; be to, ši direktyva aiškiai suteikia teisę valstybėms narėms imtis griežtesnių priemonių, negu joje numatytosios. Kadangi Pavojingų medžiagų direktyva pagal jos 1 straipsnio 1 dalį taikoma nepažeidžiant kitų Bendrijos nuostatų taikymo, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Direktyva 76/464 turi pirmenybę. Nematau, kaip šis sprendimas galėtų būti perkeltas į dabar nagrinėjamas bylas, kai Biocidinių produktų direktyva nėra taikoma.

71. Galiausiai Nyderlandų vyriausybė posėdyje nurodė, kad būtų nenuoseklu, jei valstybė narė negalėtų reglamentuoti biocidinių produktų, kuriuose yra pavojingų medžiagų, patenkančių į Pavojingų medžiagų direktyvos taikymo sritį, prekybos ir naudojimo, nors gali reglamentuoti mažiau žalingų biocidinių produktų, kurių sudėtyje tokių medžiagų nėra, prekybą ir naudojimą, pavyzdžiui, kedro rąstus, kurie nagrinėjami neseniai priimtame sprendime *Schreiber* [43].

39 — Nurodyta 33 išnašoje.

40 — Žr. sprendimo 10 punktą ir generalinio advokato N. Fennelly išvados 16 punktą.

41 — Sprendimo 27 punktas. Nė viena šalis nesirėmė Pavojingų medžiagų direktyva.

42 — 1976 m. gegužės 4 d. Tarybos direktyva 76/464/EEB dėl tam tikrų į Bendrijos vandenis išleidžiamų pavojingų medžiagų sukeltos taršos (OL L 129, 1976, p. 23).

43 — Nurodyta 34 išnašoje.

72. Tačiau ta byla buvo susijusi su produktu (kedro rąstai), kuriam netaikoma Bendrijos teisė. Teisingumo Teismas įvertino valstybės narės reikalavimo iš anksto gauti leidimą prekiauti tais produktais teisėtumą EB 28 ir 30 straipsnių pagrindu. Dabar nagrinėjamose bylose, atvirkščiai, nagrinėjami produktai yra Bendrijos teisės objektas. Mano nuomone, to pakanka atskirti nagrinėjamas bylas nuo *Schreiber* bylos.

73. Manau, kad Nyderlandų vyriausybė nepagrįstai nuogąstauja, jog toks aiškinimas gali sukelti nenormalią padėtį, kai valstybė narė negalėtų reglamentuoti biocidinių produktų, kuriuose yra į Pavojingų medžiagų direktyvos taikymo sritį patenkančių pavojingų medžiagų, bet galėtų reglamentuoti mažiau žalingus biocidinius produktus, kuriuose tokių medžiagų nėra. Bendrijos teisinis reglamentavimas reikalingiausias tam tikrų biocidinių produktų, pavyzdžiui, tokių, kokie nagrinėjamose šiose bylose, atžvilgiu būtent todėl, kad jie potencialiai žalingi ir yra griežtai, bet labai įvairiai kontroliuojami pagal valstybių narių teisę.

74. Dėl minėtų priežasčių darau išvadą, kad Pavojingų medžiagų direktyva neleidžia valstybei narei numatyti papildomų sąlygų dėl biocidinių produktų, kurių veiklioji medžiaga įrašyta į šios direktyvos I priedą, pateikimo į rinką ir naudojimo sąlygų.

75. Norėčiau pateikti dvi paskutines mintis, kurios sumažintų bet kokius nuogąstavimus, kad mano pateiktas aiškinimas netinkamai suvaržo valstybės narės galias imtis priemonių apsaugoti aplinką.

76. Pirma, pažymėtina, kad pateikta išvada nereiškia, jog Nyderlandų vietoje valstybė narė visiškai negalėtų nustatyti griežtesnių standartų. Jeigu priėmus teisės derinimo direktyvą EB 95 straipsnio (buvęs EB sutarties 100a straipsnis) pagrindu valstybė narė nori išlaikyti arba priimti naujas nacionalines nuostatas, griežtesnes negu numatytos direktyvoje ir, *inter alia*, reglamentuojančias aplinkos apsaugą, jos gali pagal EB 95 straipsnio 4 arba 5 dalis [44] pranešti Komisijai apie tokias nuostatas ir nurodyti jų palikimo galioti arba priėmimo motyvus. Nyderlandai iš tiesų pasinaudojo 95 straipsnio procedūra tam tikriems kreozoto reglamentavimo aspektams, tačiau akivaizdu, kad ne tiems, kurie nagrinėjami dabartinėse bylose [45].

44 — Žr. šios išvados 6 punktą.

45 — Žr. 1999 m. spalio 26 d. Komisijos sprendimą 1999/832/EB dėl nacionalinių nuostatų, susijusių su kreozoto prekybos apribojimais, apie kurias pranešė Nyderlandų Karalystė (OL 329, L 1999, p. 25), ir 2002 m. sausio 23 d. Komisijos sprendimą 2002/59/EB dėl nacionalinių nuostatų, susijusių su kreozotu apdorotos medienos prekybos ir naudojimo apribojimais, apie kurias pranešė Nyderlandų Karalystė pagal EB 95 straipsnio 5 dalį, projekto (OL L 23, 2002, p. 37)

77. Antra, jau atsiradus aplinkybėms, dėl kurių pradėtos dabar nagrinėjamos bylos, I priede numatytos sąlygos sugriežtintos ir kreozotui, ir arseno junginiams: žr. Direktyvą 2001/90[46] ir Direktyvą 2003/2[47], kurių atitinkamos nuostatos apibendrintos šios išvados 65 ir 66 punktuose. Taigi galimas praktinis Pavojingų medžiagų direktyvos aiškinimo rezultatas bet kuriuo atveju vis tiek yra ribotas.

Išvada

78. Todėl darau išvadą, kad į *College van Beroep voor het bedrijfsleven* pateiktą klausimą reikėtų atsakyti taip:

„1976 m. liepos 27 d. Tarybos direktyva (76/769/EEB) dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų pardavimo ir naudojimo apribojimais, suderinimo neleidžia valstybei narei numatyti papildomų biocidinio produkto, kurio veiklioji medžiaga įrašyta į šios direktyvos I priedą, pateikimo į rinką ir naudojimo sąlygų."

46 — Nurodyta 35 išnašoje.
47 — Nurodyta 37 išnašoje.